

дайджест найцікавішої інформації та аналітики: ВЕБСАЙТИ, ЕЛЕКТРОННІ ТА ДРУКОВАНІ ЗМІ УКРАЇНИ, ets

www.eko-bud.com.ua

Щочетверга с.12

Добрий ранок!

ТЕЛЕ
РАДІО
ІНТЕРНЕТ

НОВИНИ

№43

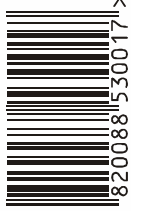
(193),

5 – 12

листопада

2009 р.

Четверговий випуск

Ціна 1,00 грн.

Існує досить світла для тих, хто хоче бачити, і досить мороку для тих, хто не хоче. Б. Паскаль

Мусіяка: після надзвичайного стану повинна бути нова дата виборів

Відомий юрист, професор, народний депутат двох скликань Віктор Мусіяка вважає, що в разі введення надзвичайного стану у зв'язку з епідемією грипу, після його закінчення потрібно призначити нову дату виборів. Про це він сказав у інтерв'ю «Главреду».

Мусіяка зазначив, що цей нюанс не передбачений ні Законом про вибори Президента, ні яким-небудь іншим законом. «Що в цьому випадку робити? Ясно, що вибори треба зупинити. Але є правові механізми, які передбачають припинення процесу і перерву. Якщо вибори припиняються, то після закінчення обставин, процес триває. У разі перерви – процес починається заново. У будь-якому разі, будь це припинення або перерва, це вже нова дата виборів», - сказав Мусіяка.

На його думку, має бути перерва, після чого процес треба починати заново. «Інакше кандидати будуть в нерівних умовах: хтось встиг провести агітацію, а хтось міг би це зробити, але у нього не було такої можливості», - сказав Мусіяка.

Він зазначив, що такого прецеденту ще не було. «Якщо це станеться, то за 60 днів надзвичайного стану необхідно підготувати всі необхідні зміни хоч би в Закон про вибори Президента. Тільки-но закінчиться надзвичайний стан, треба буде призначити нову дату виборів. Але переривати або припиняти процес – це залежить від народних обранців», - сказав Мусіяка.

pravda.com.ua

Носіння противірусних масок шкодить здоров'ю?

Думка експерта Лікар-епідеміолог Олексій Галімський вважає, що носіння антивірусних масок лише шкодить здоров'ю.

«Від носіння масок на вулиці і в метро не користь, а шкода!» - наголосив він.

У своєму блозі медик пояснює, чому маска не розрахована на носіння при фізичному навантаженні (швидкій ходьбі по вулиці).

«При надійній масці у вас виникає гіпоксія і форсування (посилення) дихання – повітря, деформуючи маску, проскакує по її краях», - розповів Галімський.

Епідеміолог зазначив, що, зайшовши в приміщення, де вже знаходяться люди і можна заразитися, людина якийсь час продовжує також дихати замість носа ротом через ці щілини.

«У результаті ви замість грипу з назофарингітом і трахеїтом отримаєте пневмонію, тому що вірус проскочить верхні дихальні шляхи», - відзначив Галімський.

Він додав, що первинна грипозна пневмонія у великому відсотку випадків смертельна на відміну від запалення верхніх дихальних шляхів.

Не дивлячись на це, більшість лікарів радять носити марлеві пов'язки або й респіраторні маски.

gazeta.ua

Я збирався написати про грип через пару днів - хотілося дочекатися хоч якої-небудь об'єктивної інформації. Але тільки що розмовляв із знайомою медсестрою. Їй подзвонив начальник і сказав: завтра на роботу принеси 3 маски. На заперечення, мовляв, де ж я їх візьму, пролунала більш ніж адекватна відповідь: «твої проблеми». Ця інформація стала останньою краплею: мовчати більше не можна.

Насправді і п'ятницю, і суботу я тільки і робив, що говорив. У адресній книзі мого телефону 850 записів і, схоже, за ці два дні подзвонили всі. Відповідав на питання, як міг заспокоював, пояснював. Я чудово розумів, що якщо вже мої друзі і пацієнти (тобто люди свідомо пройшли і практичну, і теоретичну підготовку по лікуванню вірусних інфекцій) впадають в паніку, то загальна ситуація просто катастрофічна.

В п'ятницю я розмовляв з керівником одного з Харківських телеканалів. З'ясувалося, що шансів поговорити з жителями міста немає ніяких. Абсолютно весь час зайнято політиками. Увечері того ж дня йшло шоу Савіка Шустера, присвячене ситуації в Україні у зв'язку з грипом. Це шоу було моїм найбільшим потрясінням за останні роки: такого пекучого сорому за власну країну я не відчував ніколи. В суботу, наївна душа, подзвонив до Києва. Говорив не з найостаннішими людьми на телебаченні. Сказав, що готовий приймати, що соромно, що треба заспокоїти людей, що це ж національна ганьба. Люди постаралися допомогти. Не змогли. Причин не пояснювали. І так все ясно. Грип і вибори так само несумісні, як грип і аспірин - купа ускладнень (не на печінку, так на мізки).

Конкретна інформація

В Україні з максимально можливою вірогідністю епідемія ГОСТРОЇ РЕСПІРАТОРНОЇ ВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ.

Дорогі батьки! Люди!!! Запам'ятайте **найголовніше: тактика ваших дій абсолютно не залежить від того, як називається вірус.** Це грип сезонний, свинячий, слонячий, пандемічний, це

Наливайченко попереджав Тимошенко про небезпеку

Служба безпеки за 10 днів до заяв про входження України в епідемію «свинячого грипу» інформувала Кабінет міністрів і РНБО про відповідну загрозу.

Про це заявив глава СБУ Валентин Наливайченко в інтерв'ю газеті «Сьогодні».

«Ще 20 жовтня, тобто практично за півтора тижні до офіційного визнання пандемії (30 жовтня), ми письмово, за моїм підписом, інформували Кабмін, РНБО про загрозу надзвичайно небезпечної ситуації», - сказав він.

«Виклали своє бачення її можливого розвитку. Підкресливали: неприйняття оперативних і ефективних заходів може спричинити найсерйозніші наслідки», - додав Наливайченко.

На запитання, чи може в Україні бути введений надзвичайний стан, голова СБУ відповів лише: «Дуже б не хотілося». Він розповів, що СБУ вже приступила до перевірки ефективності витрати коштів держбюджету на боротьбу з епідемією грипу А/Н1N1 за дорученням президента.

«Ми лише за два дні перевірили 80 столичних аптек, 29 – у Київській області, понад 800 у інших регіонах.

Виявлено факти корупції, приховування ліків, завищення цін на них», - сказав Наливайченко.

І ще раз спростував інформацію, що СБУ нібито відкрила 16 аптек: «Звідки взялася ця цифра, уявлення не маю».

«Ми не вправі закривати аптеки, це не наша функція. Але вказати Міністерству на грубі порушення, - хоча, гадаю, там і без нас про них знають, - зобов'язані», - зазначив голова СБУ.

7. **Стан слизових оболонок!!!** У верхніх дихальних шляхах постійно утворюється слиз. Слиз забезпечує функціонування т.з. місцевого імунітету - захисту слизових оболонок. Якщо слиз і слизові оболонки пересихають - робота місцевого імунітету порушується, віруси, відповідно, з легкістю долають захисний бар'єр ослабленого місцевого імунітету, і людина захворює при контакті з вірусом з більшою мірою вірогідності. Головний ворог місцевого імунітету - сухе повітря, а також ліки, здатні висушувати слизові оболонки (з популярних і всім відомих - димедрол, супрастин, тавегіл, трайфед - список далеко не повний, м'яко кажучи).

Зволожуйте слизові оболонки! Елементарно: 1 чайна ложка звичайної куховарської солі на 1 літр кип'яченої води. Заливаєте в будь-який флакон-пшикалку (наприклад, з-під судинозвужувальних крапель) і регулярно шпикаєте в ніс (чим сушіше, тим більше народу навколо - тим частіше, хоч кожні 10 хвилин). Для тієї ж мети можна купити в аптеці фізіологічний розчин або готові сольові розчини для введення в носові ходи - салін, аква маріс, хумер, маример, носоль і так далі. Головне - не жалієте! Капайте, шпикайте, особливо тоді, коли з будинку (з сухого приміщення) ви йдете туди, де багато людей, особливо якщо ви сидите в коридорі поліклініки.

Відносно профілактики - це все.

Лікування

Фактично єдиним препаратом, здатним зруйнувати вірус грипу, є озельтамівір, комерційна назва - **таміфлю**. Теоретично є ще одні ліки (занамівір), але вони використовуються лише інгаляційно, та і шансів побачити його в нашій країні небагато.

Таміфлю реально руйнує вірус, блокуючи білок нейрамінідазу (ту саму N в назві H1N1).

Таміфлю не їдять всі підряд при будь-якому пчуху. Це і недешево, і побічних явищ багато, та і сенсу немає. Таміфлю використовують тоді, коли хвороба протікає важко (ознаки важкої ГРВІ лікарі знають), або коли навіть легко захворює людина з групи ризику - люди похилого віку, астматики, діабетики (хто відноситься до групи ризику, лікарі теж знають). Суть: якщо призначено таміфлю, то як мінімум під наглядом лікаря і, як правило, - (Закінчення на 4 с.)

pravda.com.ua

Боротьбу з вірусом перебрал на себе Нацбанк?

Походження 500 млн. грн., про виділення яких відрепортував уряд 30 жовтня, оповите таємницею... Чому не виділяються кошти зі Стабілізаційного фонду... Де візьметься ще 1 млрд.??

Українцям притаманно відкладати щось на «чорний день». З лихом легше боротися, коли йому є що протиставити. Минулорічного липня Україна, яка вперто не хотіла помічати на видноколі кризові хмарини, не мала особливих проблем змобілізувати додатковий ресурс на ліквідацію наслідків повені на Західній Україні.

Так, і тоді це теж була Західна Україна.

Бюджет купався в грошах, і парламентарі, не напружуючись, винайшли 31 липня 2008 року додаткових 2,3 млрд. гривень, збільшивши, передусім, ПДВ на імпорт.

Мости, поспіхом зведені за ті екстремальні кошти, розпалися, дороги покрилися тріщинами й вибоями, а чимало осель так і залишилися недобудованими. Однак то вже тема іншої розмови, яка, втім, не втратить актуальності й цього разу, адже для когось лихо знову бряжчатиме дзвінкою монетою.

Коли ж країна знову опинилася на межі випробувань (принаймні в цьому нас намагається переконати влада, яка згодом запише собі в актив їх подолання), ситуація з державною скарбницею вже діаметрально протилежна.

Себто вона порожня. Ще треба перерахувати Газпромові 4 мільярди гривень за спожитий та закачаний у жовтні газ, а по державних засіках уже котиться луна. Не кажучи вже про листопадові зарплати й пенсії, а про таку

«дрібничку», як повернення 800 млн. гривень застави за участь у лихо-а-неконкурсі з приватизації Одеського припортового годі й згадувати.

А тут ще пандемія. Із урахуванням сьогоднішніх змін до бюджету на боротьбу з грипом виділено 1 млрд. 550 млн. гривень. 50 млн. гривень – ще навесні; 500 млн. – минулої п'ятниці (30 жовтня, коли, власне, і розпочалася паніка та інформаційна навала), і ось ще 1 мільярд гривень – 3 листопада.

Тендер на освоєння перших 50 млн. гривень, виділених квітневою постановою уряду щодо придбання тест-систем на визначення «свинячого грипу», виграла компанія, що не є її виробником.

Природа 500 млн. гривень, про виділення яких відрепортував уряд 30 жовтня, теж оповита таємницею. У банківських колах говорять про те, що насправді це не «живі» кошти з казначейського рахунку, як це мало б бути, а позика НБУ одному з державних банків під заставу казначейських облигацій. Утім, в постанові №1147 від 30 жовтня цього не прочитаєш.

Швидше за все, це погано замаскована емісія НБУ.

Сьогоднішнє рішення Верховної Ради – з тієї ж безгрошової опери. Оскільки поточних податкових надходжень – катма, і їх заледве вистачатиме в листопаді на зарплати й пенсії, то іншого виходу, аніж просити гроші в Нацбанку, не залишається. Тим

паче що за таких обставин НБУ не відмовить.

Тож бюджетна оборудка не обтяжена хитромудрими схемами – 1 мільярд гривень з тих міфічних 9,8 млрд., які НБУ мав би перерахувати на милі серцю нардепів об'єкти Євро-2012 і які він затято відмовлявся «малювати» з причин відсутності таких прибутків, такі має бути переказаний у загальний фонд держбюджету – і до резервного фонду.

Це знову гроші, надруковані (точніше, створені) Нацбанком. Пандемія чи ні, епідемія чи штучно роздмухана паніка, однак фактом залишається те, що Україна опинилася віч-на-віч з вірусом-катаклізмом без гривні за пазухою. По світу не пообираєшся, гуманітарки трохи дадуть, однак це не розв'яже проблеми. Треба друкувати гроші й спустошувати резерви, адже за «Таміфлю» доводиться розплачуватися валютою.

Пандемічний закон від 3 листопада остаточно розвіює кілька міфів українського бюджету, передусім – віртуальність Стабілізаційного фонду. Якби СФ був таким міцним утворенням, про який невтомно розповідає уряд, то що заважало б негайно виділити з нього кошти на боротьбу з грипом? А вже жодного засідання уряду не минає, аби не ухвалювалися все нові й нові постанови про буцімто виділення коштів із цього резервуару місткістю в 19 млрд. грн.? І на ремонт вулиці Олімпійської у Броварах, і на зв'язки з закордонними

українцями, і навіть на проведення «розрахунків за телевізійне технологічне обладнання» (постанова №1139 від 21.10.09).

Першопричина – чому не виділяються кошти зі Стабілізаційного фонду на «фінансування невідкладних заходів, спрямованих на запобігання поширенню інфекційних захворювань серед населення», – у тому, що він давно вже порожній. Більшість постанов про виділення коштів, ухвалених восени, коли брак бюджетних ресурсів почав даватися взнаки, – навіть не боргові розписки, а просто обіцянки.

Обіцянками ліквідацію збудника не профінансуєш, як і не задовольниш борговими розписками платіжні вимоги фармацевтичних компаній та постачальників медичного обладнання. Тим паче що вони обізані щодо кредитних рейтингів України.

На боротьбу з вірусом потрібні реальні кошти. Не звертатися ж до МВФ за антипандемічним кредитом. Хоча хто знає...

Тож поки уряд на селекторних нарадах приміряє на себе білий халат рятівника, сподіваючись на лавровий вінок переможця, боротьбу з вірусом насправді перебрав на себе Нацбанк – її фінансування.

От уже, без перебільшення, – кредитор останньої надії.

Станіслав Голубенко

Експерт допускає, що Росія готується до нової війни

Концентрація російських військових частин на Кавказі може означати підготовку Росії до нової війни.

Таку думку висловив російський військовий експерт Павло ФЕЛЬГЕНГАУЕР, коментуючи перекидання військових частин з Підмосков'я та інших регіонів Росії у Північнокавказький військовий округ.

Експерт допустив можливість відновлення навесні наступного року великомасштабних бойових дій у регіоні. «Те, що на Кавказі концентруються військові частини, – це зрозуміло: там триває війна і ще буде», – сказав він.

П.ФЕЛЬГЕНГАУЕР також не вірить, що причиною збільшення кількості військових на Кавказі є відбиття військової агресії Грузії, про що говорять офіційні особи. «Яке там військове відбиття нападу Грузії? Вони що – на Ростов підуть, чи що? От російська агресія проти Грузії цілком ймовірна. Не зараз, але, починаючи з квітня, загроза повертається», – вважає він. При цьому експерт припустив використання у майбутньому цього угруповання і для конфлікту з Україною, оскільки, розташовані у Південному федеральному окрузі (ПФО) «війська можуть бути повернені як в один, так і в інший бік».

У найближчому майбутньому військовий конфлікт з Україною, на його думку, малоймовірний, хоча будь-яке загострення політичної ситуації може змінити ситуацію. «Конфлікт з Україною – справа майбутнього. Принаймні, не цього року і не в найближчі кілька років, швидше за все», вважає П.ФЕЛЬГЕНГАУЕР.

При цьому він додав, що Росії необхідно закінчити розпочату військову реформу. «До розв'язання проблем з Україною військовим шляхом Росія поки ще не готова, оскільки спочатку необхідно закінчити військову реформу. Це, певна річ, не 100% заборона. Німецькі генерали теж попереджали Гітлера про те, що раніше 1944 року розпочинати війну ніяк не можна, і що вони аж ніяк не готові, зважаючи на незавершеність реформи», – нагадав він.

Україна для Росії зараз, за словами експерта, не військова, а політична проблема, і подальші відносини між країнами залежатимуть від результатів президентських виборів, оскільки у Москві сподіваються на прихід до влади в Києві «здорових сил», з якими і так можна буде домовитися.

«Якщо прийде ЯНУКОВИЧ, то що – ми з ним уживатимемо? А з ТИМО-

ШЕНКО намагатимуться домовитися. У нас так завжди – спочатку пропонують продати намет, а вже потім, якщо придбати не вийшло, наїжджають і спляють його», – сказав він.

За словами П.ФЕЛЬГЕНГАУЕРА, серед російської правлячої еліти дуже поширена думка про необхідність об'єднання Росії з Білорусією, Північним Казахстаном і, щонайменше, з 2/3 території України – східною і південною її частинами. «Про це писав ще О.Солженіцин – приєднати до Росії 25-30 млн. слов'ян. Для того щоб зберегти слов'янський профіль, Росії необхідно приєднати слов'янські православні регіони. Вважається, що це вирішить демографічну кризу в Росії і дасть змогу запобігти заміні слов'янського населення неслов'янським. Така ідея дуже поширена – про це у приватній бесіді вам скажуть міністри і великі начальники. Про це і ПУТІН говорив, коли ще у СОБЧАКА працював: що росіяни – це розділена нація, що 30 млн. росіян перебувають за межами РФ», – сказав експерт.

Довідка. 29 жовтня російська газета «Независимая газета», посилаючись на свої джерела, повідомила, що на базі дислокованої у Владикавказі 58-ї армії

зараз закінчується формування оперативного командування, до складу якого замість двох дивізій увійдуть сім мотострілецьких і одна танкова бригада. Таким чином, кількість з'єднань, що діють у регіоні, зросте, як мінімум, у чотири рази.

Іх призначення – відбиття агресії з південного напрямку, тобто з боку Грузії, а також підтримка Об'єданого угруповання військ, дислокованого в Чечні та інших республіках Північного Кавказу. Окрім цього, авіаційні дивізії і полки ПКСВ перетворяться на військові авіабази, у штаті кожної з них знаходиться не менш як п'ять ескадронів. Саме у ці з'єднання буде передано значну частину нової бойової техніки, а також літаки і вертольоти, які Міноборони має намір придбати у оборонний-промислового комплексу в 2010 році.

Співбесідник «НГ» не виключив, що до складу округу увійде перший в російській армії дивізіон оперативнотактичних ракет «Іскандер».

Посилувати угруповання військ на Північному Кавказі продовжать і за рахунок сил спеціального призначення і розвідки Внутрішніх військ МВС РФ.

pravda.com.ua

Свідоцтво про державну реєстрацію: серія КВ № 10670 від 25.11.2005 р. Засновник і видавець – Агентство інформації та реклами

МЕДІА-ВІСНУК

вул.Володимира Великого, 18, Львів, 79053, тел.: 234 02 97, факс: 297 60 97, e-mail: dr_novunu@ukr.net

Передрук будь-яких текстових чи візуальних матеріалів, надрукованих у газеті, можливий за згодою редакції при обов'язковому посиланні на видання.

Редакція зберігає за собою право редагувати та скорочувати матеріали, які публікують. Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій.

Матеріали, позначені «на правах реклами», публікуються на комерційних умовах. За достовірність реклами відповідальність несе рекламодавець.

Передплатний індекс – 96202.

передплатна ціна

на один місяць -

5,68 грн.;

на три місяці -

17,04 грн.;

на шість місяців -

34,08 грн.;

на рік -

68,16 грн.

Редакція: головний редактор – Олександр Корець,

заступники головного редактора – Олег Пендеревський, Христина Карась,

технічний редактор – Богдан Богач, дизайн – Христина Хоростіль, аналітика – Назар Зазай, Роман Старший.

Філії (кореспондентські пункти):

м.Київ – Оксана Клименко, м.Львів – Франківська – Ельвіра Блінцова, м.Тернопіль – Галина Михайлова, м.Луцьк – Олександра Бігун, м.Рівне – Григорій Кремінський, м.Житомир – Павло Письменний, м.Чернівці – Костянтин Журавчак.

Адміністрація: директор – Олена Сахарук, головний менеджер – Віталіна Пенягіна.

Реклама: Христина Карась тел.: 242 54 80, факс: 297 60 97, моб.: 8 097 649 88 70 e-mail: dr_novunu@ukr.net

Технічна підтримка редакції: НВКФ «Техноекс», директор – Олександр Ренн. Юридичне обслуговування: Віталій Рушак.

Друк: «Видавничий дім «Молода Галичина» (м.Львів, вул. Угорська, 14).

Номер підписано до друку о 21.30. Зам. №1214. Наклад: 30000 прим.

Вихід

Як показали видовища висунення Віктора Януковича і Юлії Тимошенко, економічна криза не вплинула на їхнє фінансування. Цим же фінансуванням пояснюється нав'язування суспільству тези про нібито безальтернативність вибору між Януковичем і Тимошенко, підкріпленої даними соціології й розумуваннями "говорящих голів" штабів обох політичних сил. Мовляв, усе погано, але доведеться обирати когось із цих двох.

Якби вибір в країні дійсно обмежувався Януковичем і Тимошенко, ситуація була б ще більш похмурою, ніж вона є насправді.

Нині і Янукович, і Тимошенко ведуть себе так, ніби не є владою. Вони завзято критикують абстрактну "владу", забуваючи, що самі були й залишаються в самісінькому центрі цієї влади.

Віктор Янукович перебував на посаді прем'єр-міністра найдовше з усіх прем'єрів України - без малого хвостика чотири роки. Коли Янукович сьогодні справедливо критикує глибину економічного падіння України, йому так само слід було б згадати, що саме він протягом чотирьох років формував структуру цієї економіки.

Це вже не кажучи про десятиліття управління найбільшою областю країни, яка за цей час так і не вилікувала "букет" своїх соціальних хвороб. І це вже не кажучи про половину областей, де ПР і нині перебуває при владі.

Чомусь Партія Регіонів уже не говорить про "покращення вашого життя вже сьогодні". Може тому, що те "сьогодні" вже давно минуло, а про завтра ніхто нічого не обіцяє?

Так само Юлія Тимошенко, критикуючи "владу", чомусь забуває, що майже 100% економічної влади в країні сконцентровані саме у неї. Саме Кабінет Міністрів має практично всі повноваження для проведення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової політики, розробляє проект бюджету, здійснює державні програми, призначає керівників державних структур, що не входять до складу Кабміну (в тому числі, монополій) тощо.

Чомусь прем'єр-міністр вже нічого не говорить про "Український прорив". Може, тому, що прорвало так, як ніде у світі?

Тимошенко під час свого висунення заявила, що сподівання Майдану-2004 "не справдилися через низьку мораль у владі". Здавалося, після цього люди мали дочекатися каяття, адже більше половини часу після Майдану саме вона очолювала уряд. Але не дочекалися. Так, ніби інопланетяни чи президент Ющенко записували Лозінського і Ко у виборчий список БЮТу.

У шафах обох лідерів перегонів "скелетів" стільки, що їм там затісно. І це навіть якщо забути їхню "буремну молодість".

У партії Януковича одні діячі називають інших злодіями, казнокрадами, кагебешниками, не кажучи вже про "бариг". Нагадаю, у 2006-2007 роках ледь не половина усіх рішень Кабміну Януковича стосувалася кадрових питань, тобто розставлення на "хлібні" посади.

У тих регіонах, де ПР взяла абсолютну більшість, і, здавалося б, має всі можливості для покращення життя громадян, не затихають масштабні корупційні скандали і корпоративні конфлікти.

Ідеологічно Янукович загруз у досить дрімучому "совку", хоча зрозуміло, що кефір і капуста пропонується невибагливому виборцеві, а страусячі туфлі "натовського" виробництва лідер ПР залишить собі. Найголовніше ж, що навколо лідера ПР зібрана плеяда діячів, які мають цілком завершено, щирю, нічим не домішану ненависть до України.

Це настільки ж помітно, наскільки й дивно. Адже ні в КДБ, ні в інших радянських установах ці діячі б, з об'єктивних причин, нізащо не досягли того, що мають в Україні. Напевно, це саме той випадок, коли кажуть: той, хто зробив людині (країні) зло, ніколи їй цього не вибачить.

Нарешті, дрібниці. На посаду Верховного Головнокомандувача претендує людина, яка втратила свідомість від влучення простого курячого яйця, які б батарейки і підшипники не ввижалися Тарасові Чорноволу.

Віднедавна не набагато краща ситуація з Юлею Тимошенко. Про Лозінського вже все сказано. Він теж одягався в біле. Останній скандал в БЮТ ще не доведений до завершення. Але вистачить і того, що є. Якщо ви вірите гаслу Тимошенко "Справедливість є!", то вам пряма дорога в наш український суд, який мало чим відрізняється від аукціону.

Судова система нині більшою мірою перебуває під контролем БЮТ. І щоб оцінити, яким буде виконання обіцянки Юлії Тимошенко про "справедливий суд", не обов'язково студіювати "Український прорив", треба просто зіткнутися із судовою системою.

Особливо масштабний дерибан землі чомусь відбувається в тих регіонах, де у місцевих радах домінує БЮТ (хоча, треба визнати, й інші політсили теж не відстають). У Києві БЮТ уже досить давно голосує за земельні рішення разом із Черновецьким.

Цікаві "досягнення" Юлії Тимошенко в енергетиці. Після газових угод з Росією від 19 січня, прем'єр заявила, що це велика перемога, а вона "особисто вичитувала кожне речення, кожну кому підписаної угоди".

Щоправда, при ближчому розгляді ця "переможна", "вичитана" особисто прем'єром угода у чомусь схожа на монголо-татарське іго.

Кожного місяця країна по-копійці збирає на оплату газу, так що навіть підскакує курс долара.

Втративши всі переваги від унікального монопольного статусу країни-транзитера, виснажена економіка України отримала дорожчий газ і дешевший транзит, ніж у решти країн Східної Європи. Не кажучи вже про умову штрафів за недобір газу.

Особлива розмова про конституційну реформу ПРІБЮТ, що готувалася півтора роки і луснула на Трійцю. Ця реформа, що підготовлена за участі представників інших держав, не може бути оцінена інакше як заздалегідь спланована, свідомо спроба завдання критичної шкоди життєздатності країни.

Ця півторарічна історія з усією очевидністю продемонструвала цілковиту безвідповідальність і Тимошенко, і Януковича за долю країни. Тоді голова уряду своїми руками тягнула голову опозиції на президентське крісло, а сьогодні чомусь проти. Ймовірно, і газ, і конституцію ПРІБЮТ, має затьмарити стильна вишиванка прем'єр-міністра, якою вона хизується перед камерами. Хіба це не демонстрація крайньої зневаги до інтелектуальних здібностей українців?

Цікаво, що абсолютна більшість депутатів Тимошенко, які отримали свої мандати на суперпатріотичних гаслах, ніяк не виступили проти конституції ПРІБЮТ. Можливо, далася взнаки "прикормленість" тендерами, землями та іншими цікавими процедурами.

Як кажуть, найстрашніший і найзгубніший кляп - той, що змащений медом. Депутати БЮТ не сперечаються з питань, які завдають колосального удару по країні, але мають реальні конфлікти з приводу того, як поділити бюджет і кому відійде який-небудь "укрспирт".

Сьогодні, ймовірно, Юлія Тимошенко реально не розраховує на перемогу (бо достатньо розумна, щоб усвідомлювати, що люди в таких умовах за владу не голосують).

Ймовірно, увесь пафос БЮТ, який ми спостерігаємо нині, готується задля того, щоб після виборів торгуватися з Януковичем, мотивуючи свої претензії, що вона представляє "півУкраїни", та задобрюючи олігархів, для яких і так Тимошенко вже краща за Януковича (бо більше їм дала).

Отже, голосуючи за Януковича або за Тимошенко, ми утверджуємо цілком зогнилу форму олігархічного режиму, що висмоктує кров і соки з країни, небувало її принижуючи й деморалізуючи.

Обидві найбільші олігархічні політичні сили знову і знову "розводять" населення з метою визискування країни, використовуючи для цього хто розмови про російську мову, хто вишиванку. І незмінно засвідчуючи цим "вишуканим" інструментарієм свою зневагу до мізків суспільства.

Тому здоровий глузд і пам'ять - це те, що нас врятує.

Чи є альтернатива олігархічному загніванню і деградації? Безумовно. Як писав Сервантес, у нещасті доля завжди залишає вихід.

Крім фальшивої риторики, покликаної розділити суспільство, і грошей вприснутих у ЗМІ, обслугу й корумпований державний апарат, олігархія за собою не має жодної суспільної підтримки. Звичайно, до олігархії не слід записувати весь великий бізнес, а лише той, який купляє, краде або вириває собі владу.

Майже 100% українського суспільства зацікавлені у встановленні закону. Більше того, у цьому зацікавлені навіть переважна частина капіталу, сконцентрованого в олігархічних політичних силах, за винятком того, що прямо паразитує на бюджеті та корупції з землею.

За цих умов просте прозріння суспільства здатне врятувати країну. У нас є можливість голосувати. Поки що.

Тому ті кандидати, які розуміють ситуацію і відчувають загрозу, мають діяти спільно. Щоб підтримати того, хто станом на грудень матиме найбільший шанс вийти в другий тур і перемогти. Звичайно, ніхто з нинішніх кандидатів, як і людей загалом, не є ідеальним. Але питання не тому, хто кому подобається, і хто ні. Тут питання в долі країни.

Тим більше, що об'єднання як раз і здатне було б нівелювати недоліки кожного, додавши до "губ Никанора Івановича ніс Івана Кузьмича".

Потрібно розуміти, якого масштабу загрози стоять перед країною. Ми просто не маємо часу для руйнівного й згубного управління.

Навіть якщо кандидатів, що об'єднуються, буде лише двоє-трьох, і цього вже буде досить для відомого "кумулятивного ефекту", який є очевидно річчю настільки, що про нього говорять усі, кому не лінь.

Поза всяким сумнівом, люди потягнуться до політиків, здатних подолати свій нарцисизм. Це ж бо так рідкісно й незвичайно у нас. До того ж сьогодні самі собою зникли питання, що розділяли країну. 5-7 років НАТО, ЄС не будуть актуальним для України. А адекватна влада, хоча б не гірша за свій народ, потрібна в усіх регіонах країни.

Звичайно, можна видати слабкість і нерішучість за мудрість, все пустити за течією, чекаючи, що олігархи "з'їдять" один одного. Але, ймовірно, швидше вони поснідають тими, хто так думає.

Ті з політиків, хто медитує на своїй можливості три відсотки голосів з перспективою парламентських виборів, мають знати, що після остаточної перемоги олігархії в країні можна буде повішати дані ЦВК на стіну в якості диплома. Бо в юридичних "талантах" юристів ПР і БЮТ сумнівів немає.

Ці політичні сили вже намагалися перенести вибори на 2014-2015 роки, можливо, якби це вдалося, перенесли б і далі. Хто дасть гарантію, що завтра вони не піднімуть виборчий бар'єр до 7-15%? І куди тоді політики підуть зі своїми 3%?

Хіба не краще вже завтра прикластися до реформування реальних секторів країни, ніж дивитися на свої три відсотки й розмірковувати, які шанси країна втратила через ганебну самозакоханість кандидатів?

Навіть якщо політики не спроможуться на таке об'єднання, свій голос можуть сказати люди, просто проголосувавши за найбільш конкурентоздатного кандидата.

До речі, на цих виборах може вималюватися дуже цікава визначальна роль Західної України...

Саме на це, вочевидь, розрахована вишиванка Тимошенко. Просто БЮТ після усіх маневрів раптом з'ясував, що електорату Януковича на всіх не вистачить. Дуже може бути, що його не вистачить навіть самому Януковичу.

Нині "говорящими головами" ПР і БЮТ замовчується простий факт. У більшості соціологічних фірм, що їх можна запідозрити в реальному проведенні соціологічних досліджень, на питання анкет щодо виборів відповідає від третини до половини анкетованих респондентів.

Однак, це не заважає штабним політологам і соціологам робити на цьому непевному ґрунті далекосяжні висновки. Тим часом з більшою імовірністю відмовляються відповідати на анкети ті респонденти, які не голосуватимуть ані за нинішню владу (БЮТ), ані за вчорашню (Партія Регіонів).

Тому дані навіть реальних соціопитувань (не говорячи про численні фальшивки) можуть не відбивати реальної картини. Тим більше у світлі нелінійного розвитку процесів (економічної кризи, численних скандалів тощо).

До речі, навіть за значно спокійніших часів соціопитування спотворювали реальну картину перед виборами 2006 і 2007 року. Тоді БЮТ отримав хороший "бонус", за рахунок опозиційно налаштованих виборців. Напевно, нині Юлія Тимошенко навряд чи дочекається такого "бонусу" на цих виборах, хоча б просто тому, що очолює уряд.

Перемогти олігархії цілком можливо. Більше того, виходячи з настроїв суспільства, цей варіант цілком здатен стати найімовірнішим. Кажуть, українці об'єднуються перед розстрілом. Може, треба спробувати трошки раніше?

**Олександр Палій, політолог,
кандидат політичних наук**

"Свинячий" грип як дзеркало, в якому видно все

(Закінчення. Поч. на 1 с.)

госпіталізація. Недивно, що з максимумом можливою вірогідністю таміфлю, що надходить до нашої країни, розподіляється по стаціонарах, а не по аптеках (хоча все може бути).

Увага!!!

До абсолютної, переважної більшості тих, хто читає ці рядки, лікування противірусними засобами не має ніякого відношення.

ГРИП - ЛЕГКА ХВОРОБА ДЛЯ БІЛЬШОСТІ.

Лікування ГРВІ взагалі і грипу зокрема - це не ковтання пігулок! Це створення таких умов, за яких організм легко може подолати вірус.

ПРАВИЛА ЛІКУВАННЯ.

1. **Тепло одягнутися, але в кімнаті - прохолодно і волого.** Температура близько 20 °С, вологість 50-70%. Мити підлогу, зволожувати, провітрювати.

2. **Категорично не примушувати їсти.** Якщо просить (якщо хочеться) - їжа легка, вуглеводна, рідка.

3. **Пити (поїти). Пити (поїти). Пити (поїти)!!!**

Температура рідини дорівнює температурі тіла. Пити багато. Компоти, морси, чай (в чай дрібно порізати яблукко), відвари родзинок, кураги. Якщо дитя перебирає - це буду, а це не буду - хай п'є що завгодно, аби пило. Ідеально для пиття - готові розчини для пероральної регідратації. Продаються в аптеках і повинні там бути: регідрон, хумана електроліт, гастроліт і так далі. Купуйте, розведіть по інструкції, пийте.

4. У ніс часто - **сольові розчини.**

5. Всі "**відволікаючі процедури**" (банки, гірчичники, припарки, ноги в кип'ятку і так далі) - **класичний совковий батьківський садизм** і знову-таки психотерапія (треба щось робити).

6. Якщо надумали боротися з високою температурою - тільки парацетамол або ібупрофен. Категорично не можна аспірин.

Головна біда в тому, що тепло одягнути, зволожити, провітрити, не плати їжу і напоїти - це по-нашенськи називається "Не лікувати", а "лікувати" - це послати тата в аптеку.

7. При ураженні верхніх дихальних шляхів (ніс, горло, гортань) ніякі відхаркувальні засоби не потрібні - вони тільки підсилять кашель. Ураження нижніх дихальних шляхів (бронхіти, пневмонії) не мають до самолікування ніякого відношення. Тому самостійно-ніяких "лазолванів-мукалтинів" і так далі.

8. Протилергічні засоби не мають до лікування ГРВІ жодного відношення.

9. **Вірусні інфекції не лікуються антибіотиками. Антибіотики не зменшують, а збільшують ризик ускладнень.**

10. Всі інтерферони для місцевого застосування - ліки з недоведеною ефективністю або "ліки" з доведеною неефективністю.

11. Гомеопатія - це не лікування травмами, а лікування зарядженою водою. Безпечно. Психотерапія (треба щось робити).

Коли потрібний лікар ЗАВЖДИ!!!

Але це нереально. Тому перерахуємо ситуації, коли **лікар потрібний обов'язково:**

- відсутність поліпшень на четвертий день захворювання;
- підвищена температура тіла на сьомий день захворювання;
- погіршення після поліпшення;
- виражена тяжкість стану при помірних симптомах ГРВІ;
- поява ізолювано або в поєднанні: блідості шкіри, спраги, задишки, інтенсивного болю, гнійних виділень;
- посилення кашлю, зниження його продуктивності; глибокий вдих приводить до нападу кашлю;

- при підвищенні температури тіла не допомагають, практично не допомагають або дуже ненадовго допомагають парацетамол та ібупрофен.

Лікар потрібний обов'язково і терміново:

- втрата свідомості;
- судоми;
- ознаки дихальної недостатності (утруднене дихання, задишка, відчуття браку повітря);
- інтенсивний біль де завгодно;
- навіть помірний біль в горлі за відсутності нежитю;
- навіть помірний головний біль у поєднанні з блювотою;
- набряклість ший;
- висип, який не зникає при натисканні на нього;
- температура тіла вище 39 °С, яка не починає знижуватися через 30 хвилин після застосування жарознижувачих засобів;
- будь-яке підвищення температури тіла у поєднанні з лихоманкою і блідістю шкіри.

Все, що я написав вище, - це інформація, яка теоретично повинна бути відома будь-якому лікарю і яку лікарі повинні нести в маси. На практиці відбувається абсолютно інше, тому все, про що я говоривим далі, - це вже чиста публіцистика і емоції. Якщо ви мама - ви вже знаєте все, що вам треба знати про грип в першу чергу, а якщо хочете знати більше - так на цьому сайті є чим зайнятися.

Все наступне я пишу в надії, що який-небудь кандидат в президенти, або дружина кандидата, або чоловік кандидата, або радник кандидата, або дружина радника все-таки прочитає та подумає, проаналізує. Врешті-решт, прочитає та президент Медведев статтю Ходорковського, а раптом і мені пощастить.

Віддзеркалення перше

Протягом двох днів панічної істерії головними радниками і вчителями народу були політики - депутати, міністри, колишні міністри і так далі. Як тільки на екрані з'являвся лікар, тут же з'ясувалося, що політики вміють говорити краще.

Апофеозом паніки була заява кандидата в президенти (!!!) про те, що українці вмирають не від грипу, а від легеневої чуми. Ще раз повторюю: це не бабуся, що торгує насінням, сказала, а кандидат в президенти європейської країни.

Інший кандидат в президенти гірко нарікає, що в нашій країні немає оксолінової мазі, і злочинні фармацевти її не завезли. Зрозуміло, ніхто з присутніх не зміг пояснити кандидатіві, що ефективність оксолінової мазі не доведена, і її не завезли і не збираються завозити ні в США, ні у Францію, ні в будь-яку іншу країну.

Ну гаразд. Серед кандидатів в президенти лікарів немає, а утримувати медичного радника, мабуть, дуже дорого. Але є і політики-лікарі!

Один з них весь час плував терафлю (жарознижувачий засіб) і таміфлю, інший не бачив різниці між вірусною пневмонією і пневмонією, яка є бактеріальним ускладненням вірусної інфекції, але коли депутат-лікар, не просто депутат, а секретар комітету з питань охорони здоров'я Верховної Ради (!!!), говорить, що таміфлю - це препарат, який всього лише підтримує імунітет, а ми на Раді національної безпеки вирішили, що купуватимемо озельтамівір, мені стає страшно і соромно. Якщо долю країни вирішують люди, які не знають, що таміфлю і озельтамівір, - це одне і те ж, то чого нам всім чекати!

Кого слухатимуть ті, хто ухвалює рішення?

Адже хтось пише промови для президента і прем'єр-міністра, адже хтось зараз затверджуватиме список ліків, які обов'язково повинні бути в аптеках! І тоннами повезуть в нашу країну ліки, які ніде в цивілізованому світі не застосовуються: оксолінової мазі, анаферони, афлубіні, стимулятори імунітету, краплі інтерферону і багато іншого, а розчину, щоб напоїти дитя, та солі, щоб в ніс закапати, - вдень з вогнем не знайдеш.

Порада владі: попросить експертів ВООЗ скласти список обов'язкових ліків.

Віддзеркалення друге

Найнастійніша порада, яку дають нашому народу всі (ВСІ): не займайтеся самолікуванням, при перших симптомах звертайтеся до лікаря.

Більш того, щиро запевняють: мовляв, якщо вчасно звернетеся, то обов'язково врятуємо. Кульмінація - заява головного санітарного лікаря країни, який сказав приблизно наступне (чув своїми вухами): хто викликав пневмонію, ми поки не знаємо, але треба вчасно звертатися за допомогою - лікарі знають, що робити.

Від всіх цих заяв у пересічного обивателя створюється враження, що лікарям відомі якісь таємні ліки, які можуть допомогти при ГРВІ.

Наприклад, я лікар, який займається лікуванням ГРВІ майже тридцять років. Ось прийде до мене пацієнт в першій день захворювання (тобто своєчасно) і скаже - допоможіть! Що я йому відповім? Та все те, що написано вище: зволожити, провітрити, не годувати, напоїти, ліків не треба. І він мені повірить.

А що робити лікарю, від якого всі хочуть золоті пігулки? Який точно знає, що за десять непотрібних ліків скажуть спасибі, а за інструкцію про правила адекватної допомоги звинуватять в неувважності: що це за лікар, який не призначив ліків!

До чого приведуть в нинішній ситуації масові звертання за медичною допомогою:

- до сопливих черг в поліклініках;
- до величезної кількості викликів додому, коли замучений лікар або скеровуватиме в стаціонар, або призначатиме перераховані вище ліки, плюс розносимо інфекцію від одного хворого до іншого;
- до масового і необгрунтованого призначення антибіотиків, відхаркувальних та інших засобів, для радості фармацевтів і шарлатанів від медицини;
- до черг в аптеках, оскільки від лікаря можна піти тільки в аптеку;
- до необгрунтованих госпіталізацій, до госпітальних пневмоній;
- до того, що за масою легкохворих лікарі таки проглядають важкого.

Порада владі: не закликайте при кожному пчуху бігти до лікаря. Припиніть передвиборну агітацію, дайте лікарям розповісти людям елементарні речі про те, що робити, і коли лікар дійсно потрібний.

Віддзеркалення третє

Про чутки.

Студент-заочник Харківської юридичної академії помер в Донецьку від ускладнення після операції. Все це відбулося в розпал "заспокоїливих" виступів наших політиків, тому всі студенти, що контактували із загиблим, відчули нездужання, і один навіть був госпіталізований.

В п'ятницю мені подзвонили не менше 20 осіб, які сказали, що точно знають: у гуртожитку юракадемії двоє дітей померли від свинячого грипу.

Ось текст листа, отриманого мною (таких було багато, це найпоказовіший):

ТЕРМІНОВО!!!
Лікарю Комаровському

Добридень!

Допоможіть, будь ласка, розібратися. З багатьох (неофіційних) джерел: сьогодні в ніч з 30 на 31 над Києвом розпилюватимуть якусь речовину, нібито для захисту від грипу або профлактики. Як на мене, звучить безглуздо, і я б не зверталася до вас з цим питанням, якби

а) мене про це не повідомив редактор міліційного видання, котрому, за його словами повідомили працівники органів, які безпосередньо проведуть операцію.

б) подруга, знайомий якої працює в апараті Президента і говорить, що інформація достовірна.

в) сусідка, в якій хтось працює в санстанції і цей хтось повідомив, що з 12 до 5 ранку розпилюватимуть, потрібно закрити вікна і потім 2 дні не виходити з дому.

г) незнайома людина в інтернеті на форумі, яка стверджує, що вірус грипу, дуже ймовірно, виведений в лабораторіях України і його вже розпорошили над її західними областями. А з приводу розпилювання чогось над Києвом 30 жовтня впенений, оскільки його батько працює на авіазаводі і в них для цього винаймали літаки.

д) дівчина-студентка із заходу України говорить, що у них декілька днів тому літали літаки і щось розпилювали.

Отже, питання:

1. Чи існує ця речовина-захист від грипу для розпилювання з літака, який механізм її дії?

2. Чи є небезпека для маленької дитини?

3. Скільки часу не виходити з дому?

4. Якщо вони розпилюють не антигрип, а щось інше, то що це може бути?

Спасибі велике. К. м. Київ

Питання: до чого треба довести народ, щоб люди в подібне вірили?

Проте в порівнянні із заявою про легеневу чуму - все це квіточки.

Для тих, хто міг не те щоб повірити, а навіть засумніватися: по-перше, при легеневої чумі ніхто не звертається в лікарню на 7-й день хвороби - до цього дня вже встигають зів'язати квіти на могили; по-друге, при легеневої чумі захворюють всі, хто контактували з хворим, і вмирають 100%. Але якщо лікувати, вмирає всього 10%. Отже персонал лікарень вже весь повинен був захворіти.

Пораду дати складно. Бо просити політиків помовчати в ситуації, коли предмет розмови незрозумілий, - це якось навіть смішно і ніяково.

До речі, в четвер, до того ж Савіка Шустера була запрошена на шоу Барбара Брильська. Коли дізналася, що мова піде про грип, сказала: я в цьому нічого не розумію, встала і пішла. Ось приклад чудовий!

Віддзеркалення четверте

Чому залишилися беззахисними лікарі? Чому при ситуації, коли ми точно знали, що існує свинячий грип і що він буде у нас восени, лікарі, які 100% від вірусу не сховаються, не були у вересні від свинячого грипу щеплені та і зараз не щеплюються?

В Україні немає вакцин. Навіть для лікарів. Тому зараз, в розпал епідемії, лікарі ляжуть в ліжку першими або прийматимуть пацієнтів з соплями (про медсестер, які будуть удома шити маски, я взагалі мовчу). Чи могли ми купити

(замовити вакцину) хоч би для лікарів, хоч би в обмеженій кількості? НЕ МОГЛИ.

Тому що після того, що зробили з вакцинацією в цій країні, після варварської, негідної і нецивілізованої антиприщепної кампанії ніхто навіть в думках не міг допустити, що хоч яку-небудь вакцину можна було завезти в країну з прискореною процедурою реєстрації, без повторних досліджень, випробувань і так далі. Схоже, реєстрація і випробування до літа закінчаться.

До речі, два дні тому всі масово рвонули від грипу щеплюватися. Виявляється, як тільки загроза хвороби стає реальною, всі відразу починають любити щеплення.

Щеплення, які відсунули загрозу дифтерії, поліомієліту, кору. Хвороби, які наші ЗМІ масово намагаються наблизити, - зробити загрозу реальною. Ось тоді буде про що поговорити. До речі, тиждень тому місцева новинна компанія захотіла поспілкуватися зі мною на тему грипу, і я 15 хвилин розпинався та розповідав. Зі всієї розмови залишили та показали 15 секунд, протягом яких я сказав про те, що епідемія грипу, - хороший привід заробити виробникам вакцин і що немає нічого поганого в тому, щоб продавати якісний товар.

ПІДСУМКИ

Якщо співвіднести кількість хворих (і її подвійно, оскільки до лікарів звертається в кращому випадку половина) з кількістю померлих, то це підтверджує той факт, що ніякого особливо важкого (не такого, як в інших країнах) вірусного захворювання в Україні немає. По даним на ранок 2 листопада, офіційно захворіло 200 тис., померло 60. Смертність нижча, ніж зазвичай при грипі.

Пневмонія - головна причина смерті людей у всіх країнах і у всі часи. Пневмонія ускладнює перебіг більшості хвороб і травм. Якщо про кожну смерть від пневмонії масово повідомлятимуть ЗМІ - не буде нічого хорошого, м'яко кажучи.

Нам дуже не пощастило, що так все співпало: криза, вибори, осінь, грип.

Але ми твердо повинні знати і розуміти: солі, кашель температура - це ГРВІ. Найпоширеніша і легша хвороба, що вимагає спокою і абсолютно конкретних, елементарних дій, цілком доступних людям з будь-яким рівнем матеріального добробуту.

Які це дії - див. вище.

P.S. Інформацію про те, що треба робити, можна брати і публікувати де завгодно з посиланням на першоджерело без всяких узгоджень.

P.S.S.

Дуже багато років тому, у віці 28 років, будучи молодим і самовпевненим лікарем відділення реанімації, я проводив дитини дихання рот-в-рот і через декілька годин "заробив" крупозну пневмонію середньої долі, викликаною госпітальною флорою реанімаційного відділення (лікарі зрозуміють, що це означає). Чудово пам'ятаю, що я відчув, коли через 10 днів лікування "найкрутішими" антибіотиками на рентгенограмі пневмонія стала більшою.

Тобто я знаю, що відчуває людина, коли знає: у неї хвороба, від якої вона помре.

Я чудово розумію, що відчуває, який стрес отримує і на що здатна мама, яка щодня з усіх сторін чує про смертельну хворобу, і раптом виявляє нежить у власної дитини.

Я тільки не розумію: навіщо і за що вони все це роблять з нашим народом?

Е.О. Комаровський

<http://www.komarovskiy.net/blog/svinyoy-gripp.html>

**виховуватимуть
на прикладі
козаків
і повстанців****Українці також повинні
знати правду про
своїх героїв: січових
стрільців,
Степана Бандеру
та Романа Шухевича**

СПОЧАТКУ БУЛО СЛОВО

Минулорічної, осінньої прикінцевої, не досить теплої днини **несподівано** для нас, сущих, відійшов у засвіти геніальний український мистець, сповідувач львівської школи скульптури та живопису Анатолій Галян. У цьому контексті варто додати ще й **непомітно** для широкого загалу - скромне співчуття друзів у місцевій газеті та пам'ятне слово про цю непересічну особистість в серйозному галицькому науково-практичному журналі.

І все, і рік ані гульк.

Щоправда, заради неупередженості варто сказати: зацікавленість творчістю Анатолія Васильовича Галяна таки далася чути - упродовж короткого періоду його художня майстерня на Персенківці неодноразово піддавалася нищівним нічим наскокам мародерів. У висліді - велика спадщина майстра зазнала непоправних втрат, на фоні яких зусилля зведеного львівського світлиця Йосифа Марухняка зі складання фототеки образотворчості творця виглядає самотнім голосом волаючого в пустелі, а щирі намагання голови обласної організації спілки художників Олега Микити щодо впровадження і систематизації робіт та майна - допоки що натикаються на потужну стіну із дебілої товщини, захмарної висоти, непомірної ширини, глухої байдужості, тугого непорозуміння, короткозорого нехотіння та притаманних спільнотному загалу лінощів, коли мова заходить про чуже, а не своє, рідненьке.

Власне, на цьому можна підвести ризик річному відтинку погалянівського прожиття й зосередитися на ваговитості останніх декількох літ його подвижницького неспокою, нелегких земних путівців та творчого доробку визнаного майстерника.

Хоча й потверджується істина, що велике бачиться на відстані, не помилюся в тому, що велич Анатолія Галяна стала визнаною при його житті мудрими вчителями, непересічними колегами, щирими друзями, багатими і не дуже замовниками, а головню вдячними поціновувачами прекрасного в глині, граніті, бронзі, міді.

І воно за цей короткий час не помарніло.

Останні прижиттєві роки Анатолій Галян переживав прикру, незрозумілу, болісну невдачу. Він її не називав творчою. Тут сталося дещо інше, так би мовити, незалежне від волі, талану й зусиль майстерника.

Мова про роботу над пам'ятником Василеві Симоненку в Черкасах.

Сутність одного із найвеличніших особистостей сучасної української доби скульптор, без зайвих ремінісценцій, перелопативши біо-

графічне поле свого героя, горіла в ньому огнем пошуку задля відтворення в металі миттєвості неозорної ниви достойного Громадянина, винякового, немовби сам Всевишній був його навчителем - Журналіста, наділеного Божою іскрою правдивого Поета. Галянові праглося залишити в пам'яті нащадків рвуність Людини, її неохитність волі перед обставинами, несхитність у праведності віри.

І таким Симоненко виростав в уяві, таким мав постати на величному черкаському майдані - задля того, щоб і старі і малі приходили сюди зі схиленими в скорботі головами але з міцною внутрішньою переконаністю, що все, що було - не повинно канути в лету забуття.

Дай то, Боже!

Але... скільки тих "але" на наших шляхах було, є і буде?!

Ніхто не відає.

Політична заангажованість суспільства, прагнення будь-якою ціною здобути прихильність, як нині модно говорити - електорату (*виявляється, що ми з вами - електорат, а можливо і плебс, люмпен, біомаса, а не Громадяни, Українці, Виборці, зрештою, Нація - авт.*), іншими ж, простішими словами - партійне загравання солодкими обіцянками перед... (*читай вище що кому подобається - авт.*) - зробили злий жарт перед пам'яттю Василя Симоненка, Анатолія Галяна, зрештою, і нами - живущими прісно людьми.

Та чи вперше!

З Анатолія Галяна в буквальному сенсі вичавлювали час, партійним окриком і категоричними вимогами - давай-давай - змушували до найскорішого завершення праці, в якій, фахівці знають, швидкість - не кращий спосіб в задоволенні насущних потреб замовника.

Постаралися і ливарники: неясно, ігноруючи зауваги автора, зробили в гіпсі й підбальорувани хльостками партійними батогами встановили на постамент: (мовляв, най... *читай там, де біомаса...* бачать, що ми сила, що ми можемо і хочемо, а потім, після перемоги на виборах, обіцяємо виправити усі зауваги - авт.).

Після виборчого процесу протилежне ідеологічне шумовиння розтопило гіпс, оголосило новий конкурс - ще б пак - нова влада дивиться по своєму, "по-модньому".

П'ять років натхненної Галянової праці виявилися марними.

...З Черкас, а він був закоханий у ці терени, до Львова, древній град любив як красиву жінку, Галян повертається морально розчавлений, з понівеченою душею, проте нескорений: мав намір продовжувати конкурсні баталії.

Не сталося.

До всього додалися й сімейні негаразди. Як часто трапляється, вони виявилися сильнішими від бажання мати захиста й родинний затишок, умиротворенність й спокій, відпочинок й зарядженість на діла праведні: подружня зрада практично вибила його з козацького сідла.

Не відаю чи саме тоді ця причина воскресила давню нашу розмову. Було це дванадцять років тому, коли я працював над нарисом про Анатолія Галяна з нагоди його п'ятдесятиріччя - щодо написання книжки про його путі-доріженьки, життєві митарства, творче безсоння. Мав на це право, адже з Анатолієм Галянцем товаришували майже сорок літ. Благо, добру дециму цього періоду наші помешкання були поруч - на львівській Майорівці, де і повітря чистіше, і краєвиди миліші, і люди стриманіші в категоричних оцінках, й сусідство, хочеш того чи ні, налаштує на відвертість, а пори року тривають вічність - милуйся, думай, сперечайся, твори.

Таке, як ви розумієте, багато значить.

Отож, за рік до скорботного фіналу наші творчі окувиди зав'язалися в міцний вузол...

Не дозволило поринути в розпуку і Княже місто Львів. Знаючи, що для Галяна історична тема над усе, йому поступає відразу три серйозних замовлення - від директора картинної галереї, героя України Бориса Возницького, керівництва Музею національно-визвольної боротьби, громадських організацій - на створення пам'ятника княгині Ользі поблизу давньоруського міста Плісеськ поруч з Підгорецьким замком, шести погрудь чільних достойників національної доби - Степанові Бандері, Олені Степанівні, Роману, Шухевичу, Богданові Хмельницькому, Іванові Мазепі, Іванові Виговському і Січовим Стрільцям поблизу Миколаєва.

Всі розуміли - навантаження шалене, а з тим і раділи: скульптор поринув у працю, оживав на очах, і, що ніколи не було для нього притаманним - вряди-годи скаржився на брак часу, але в тому скарженні чулися нотки творчої вдоволеності, жаги і радості від їх здійсненості.

Останні мистецькі праці він клав на оltар щасливої і трагічної історії своєї і нашої Батьківщини, її безсмертних героїв, чия доба, чин, помисли і дії підпорядковувалися єдиній меті, віковичній мрії, змісту життя кожного українського праведника - соборності і незалежності.

Вони - національні звитяжці та не обділені, як і їх автор, переживаннями,

болем і радістю, вірою, надією, любов'ю.

Вони оживали спочатку в його уяві, потім в глині - мудрими і виваженими, хоробрими і сильними, люблячими і правдивими. Як і сотні інших воскресли героїв скульптурною геніальністю Анатолія Галяна.

Стиль майстра безпомилково впізнають роботи легендарного Пінзеля, твори славетного Крвавича.

Анатолій Галян не думав про скоротичність свого фіналу. Він, як і його творіння, тепер житимуть іншим виміром, потраплятимуть в поле зору сучасних, сучасних творців як окремішні складові, що сотворенні Життям. А воно, як відомо, надто коротке, мистецтво - Вічне.

...Долаючи львівські дорожні корки, виїжджаємо за місто. Декілька хвилин крейсерської ходи і ми в Сокільниках. Ми - це кум Галяна Юрко Суховій, народний артист України Сергій Кустов та автор цих скромних рядків - манжуємо на річницю смерті Скульптора.

Більш широке коло друзів, Служба Божа, обов'язкова поминальна чарка - у суботу, 31 жовтня. Усі клопоти лягають на плечі Галянової берегині творчого вогню пані Наталі Северинівної - мужньої жінки, яка свій хрест несла до останку. Саме вона наполягла, аби Скульптор вічно спочивав на старенькому цвинтарі в Сокільниках, поруч з її родиною. Така її воля, і заперечень не виникало ні в кого.

Авто зупиняємо за дві сотки метрів - природа пахне осінню і певне, що шлях розмитий, вибоїстий, калюжний. Одне слово - замурааний. Допоки прошуємо, кум і Кустов між могил нового кладовища, я - вибираю острівки присохлості поміж багною. Виникає несподівана думка: як оцей шлях, таким було і земне життя Галянове - немовби і пряме, але нещадне до його сутності, вибоїсте, ямковате. Та він крокував ним напружено, без бажання об'їхати, перечекати, вибрати ліпше.

Скромна могила впорядкована. Вицвілий портрет у зажурі. Мовчки кладемо осінні яблука. Кум тягнеться за чаркою, Кустов просить: не треба, помовчимо...

Рік минув. Трохи більше від дня смерті навчителя Галяна, засновника галицької скульптурної школи Дмитра Крвавича. Одному і другому достойних обелісків нема. Цехове братство скульпторів очікує підказки. Заперечень не виникає, адже спочатку було Слово...

Валерій ГРАБОВСЬКИЙ

Минулого тижня затвердили "Концепцію національно-патріотичного виховання молоді". Зусиллями фахівців міністерств у справах сім'ї, молоді та спорту, оброні, культури та освіти громадян віком 14–35 років вивчатимуть "у дусі патріотизму, поваги до військової служби і чинного законодавства".

У молоді формуватимуть національну свідомість на історичних прикладах Київської Русі, козацтва, становлення Української народної республіки, героїки Другої світової війни, діяльності січових стрільців та Української повстанської армії. Обсяг фінансування концепції визначать через півроку. До 2015 року запланували видати серію військово-історичних книг і календарів патріотичної спрямованості, а також довідкові матеріали про досягнення країни за роки незалежності. В Інтернеті створять інформаційний портал. Засобами масової інформації рекомендується посилити патріотичну спрямованість програм і друкованих матеріалів. Засновуватимуть також військово-патріотичні клуби, спортивні секції, молодіжні козацькі осередки.

**Кожна школа тепер зможе
обирати власні проекти
виховної роботи**

— На відміну від радянських часів, концепція виховання є не обов'язковою директивною, а пропозицією. Кожна школа тепер зможе обирати власні проекти виховної роботи, розробляти і впроваджувати їх відповідно до своїх можливостей, — каже Олена Мовчун, 50 років, директор Асоціації приватних шкіл Києва. — Уже існують такі проекти, як "Я — громадянин України", "Добро починається з тебе", "Життя без сміття", "Подаруй квітку школі". Деякі з них втілюються у приватних школах за підтримки Міжнародного благодійного фонду "Україна 3000".

— Це перший документ, наблизений до традиційного військово-патріотичного виховання, — додає 37-річний Андрій Мохник, заступник голови Всеукраїнського об'єднання "Свобода". — Молодь, якщо дійде до того, буде готова захищати свою націю і державу не з примусу, а з внутрішньої потреби. За роки незалежності було кілька спроб розробити подібний проект. Але щоразу виходили односторонні документи, насичені радянською міфологією — із відзначенням 23 лютого, вихованням на прикладах героїв Червоної армії та радянського підпілля тощо. Вони виявилися нежиттєздатними, бо не мали відношення до незалежної України. Українці також повинні знати правду про своїх героїв: січових стрільців, Степана Бандеру та Романа Шухевича. Гадаю, концепція зустрине серйозну протидію і саботаж із боку антиукраїнських сил, учорашніх людей при владі, які відверто працюють або оглядаються на Москву. Тому впровадження її можуть загальмувати.

Олександр ГУНЬКО
gazeta.ua

ТРИ ВЕРШНИКИ АПОКАЛІПСИСУ,

або Три джерела - три складові злочинів комуністичного режиму
Слухаємо ж ми, гей!

(Продовження. Поч. в № 42.)

Нам вкажуть, що Ленін наголошував: "На Россию мне наплевать, ибо я большевик" і буквально марив "массовидным" терором. Що в діях червоних визначальним був інтернаціонально-класовий підхід. З чим ми погодимося, вточнивши, що **р-революційним класом у даному разі є міжнародна терористична група для захоплення влади в найбільшій, але найслабшій ланці "старого світу", якою виявилася Російська імперія.** Як казав Ленін, "ухватившись за главное звено, мы вытаскиваем всю цепь". І низка імперії справді обвалилася. Тільки тому, що їй дуже вміло зіштовхнули у великій війні на виснаження і знищення, і зробили це найперше ті, хто загалом негласно та опосередковано фінансував військові програми для великої війни. А коли є гармати, є порох, є набой, снаряди вилітають самі, а "гарматне м'ясо" - все знайдеться.

Однак не все так просто, аби не сказати, все зовсім не так, як пояснюють. Саме після "Антоновського мятежа", коли земля "запалала под ногами большевиков", 1921 року Ленін круто змінив курс від "воєнного комунізму" до НЕПу, із заміною "продразверстки" (повною "експропріацією") "продналогом" (часткова реквізіція), дозволом приватної торгівлі, дрібного капіталістичного підприємництва та сільськогосподарського виробництва, одне слово, запровадивши обмежені засади вільно-ринкової економіки. З якою, як з основою "капіталістичної несправедливості", й мала покінчити большевицька "революція". І такий обвал!

Ефект був вражаючий. Майже добита "страна советов" почала активно економічно оживати, що сяк-так дотримало в центральній Росії до середини 1930-х років. Коли було взято "рішучий курс на індустріалізацію". Мовляв, тоді й почалися "запаморочення від успіхів".

Але чому приводом до зміни політичного курсу стала саме "Антоновщина", а не більші повстання в тій же Україні? **Червона Москва прорухувалася, що не може воювати одночасно на всіх фронтах і що мусить мати надійну внутрішню і зовнішню опору в межах захоплених теренів, як ресурс для всерозширення.** Внутрішньою опорою (ой, є речі неприємні для згадки!) стали "перші люди революції" чи лав ліве єврейство з відчутним авантюрно-кримінальним складом, а зовнішню - ті, кого вже й. Сталін визначить як "великий русский народ". Це ж так тішить і гріє! Зрештою, всі дістануть своє, та ми про українців, яким у тій грі призначалася роль головної жертви.

Під час НЕПу так звана червона Росія перегрупувала сили і виробила стратегію на повну ліквідацію українства всіма досяжними способами, цілком правильно добачаючи в ньому найбільшу загрозу для існування СССР. У цьому відношенні СССР зробив якісний крок уперед порівняно із самодержавством. Виснажуючи духовний і фізичний потенціал "малоросов", воно мало на меті повальне "обрусительство" інородців для "полного верноподданничества". У СССР же врахували і досвід розвалу царської імперії під час Лютневої революції, коли в Петрограді активно діяли й українські військовики (Волинський, Преображенський полки тощо), і ганебно-кволе з вини Грушевського і К, а все ж створення самостійної УНР, і анархо-селянські рухи (та ж махновщина), і спонтанний, але повсемісний опір советам і загальне неприйняття червоного режиму, який органічно суперечив українській ментальності. **"Война на уничтожение"**.

Чи таке можливе в принципі? Адже в Україні провели коренізацію, так звану українізацію в кадровій політиці, в соціальній сфері, почали підносити культуру, наука, освіта. До речі, в Російській федерації в кінці 1930-х років діяло 500 українських шкіл. "Передышка", "Выиграть время", "Добить"? Не тільки. Коренізація не лише ввела в оману щодо справжніх намірів комуністичного режиму стосовно неросійських народів (чи чукчі - росіяни?) приспала інстинкт самозбереження українців, а й дозволила кращим з них повище піднести

голови і засвітитися, хто є хто! Машина репресій вже набирала оберти, однак думалося, що не такий страшний червоний чорт, як його малюють. Що до нього слід пристосуватися і - з ним можна жити. Далі - катастрофа.

Знову ж, який сенс винищувати голодом мільйони українських селян, чия сільськогосподарська продукція експортується на Захід, де СССР закуповує об'єкти важкої індустрії? Хто рубає золотий колос, на якому сидить?! Чи Захід у принципі потребував українського збіжжя? Та ж у США це були роки Великої депресії, де, аби зменшити удар перевиробництва і цілковите знецінення продукту, зерно висипали в море, а молоко виливали в ріки.

Про що ж розходилося США, які постачали в СССР цілі підприємства й технологічні лінії, стратегічну сировину і т. ін.? Мали ринок збуту для своєї важкої індустрії? Яка оплачувалася, звісно ж, не так зерновими поставками, як "драгметалами", дорогоцінним камінням та художніми цінностями, в той чи інший спосіб награваними советами в храмах, банках, музеях, приватних колекціях, у всіх, хто мав хоча б золоту каблучку чи хрестик. Коначою з голоду, останнє віддав за кусень сухаря.

Чи в США не знали про Соловки? Про Голодомор? Про ГУЛАГ? Що СССР готується до нової великої війни? Знали й активно всьому сприяли. Чому? США колосально нажилися на Першій світовій війні, ще більше - на большевицькій Росії, звідки таємними каналами прибували астрономічні суми, то розраховували, що і в подальшому, нацькуючи одні держави на інших, зірвуть ще більший куш? Що й сталося! Адже Друга світова війна, коли почали надходити колосальні військові замовлення і вже ніхто не запитував, звідки у кого неміряні грошенята і статки, американська економіка врешті пододала Велику кризу (1929 і наступні роки) і розпочався небачений виток могутності й процвітання США. Інакше кажучи, на злочинах комунізму нечувано розжилися не лише пройдисвіти типу американського багатія Арманда Хаммера, а й трикляті в СССР капіталісти США в цілому. І ця тема - грабіж з боку США в свою чергу награваних цінностей "Страни советов" і вперте підштовхування СССР (який на своїх теренах та промислових потужностях живив німецькі збройні сили, вкрай урізані за Версальським мирним договором) до загальноєвропейської війни, на якій можна неміряно нажитися, - це ключова для ХХ століття тема також піддана табу.

Чи хочемо визнати США країнами? Ні, у світовій геополітиці ХХ століття вони безумовно перші. Де ніні СССР, індустріалізації якого США так сприяли, рятували ленд-лізом від краху в роки війни з німцями (списавши міжвоєнну співпрацю СССР і Німеччини), підготовували в голодні повоєнні десятиліття, аж той луснув?!

Ми бажаємо знати, чому саме Україна в тих геополітичних ігрищах ХХ століття, будучи в центрі Європи, стала щодо всіх країною і заплатила найвищу ціну, яку продовжує платити і ніні. Ціну найперше людьми і то - саме на винищення життєвих основ, загального потенціалу та репродуктивної здатності українського народу. Чи український народ є винятком? Не применшуючи трагедії інших народів, відповімо ствердно. Інша річ, що нагороджено масу віртуальних геополітичних конструкцій (куди там "потомкинским деревням!"), які спотворюють картину минулого і сучасного саме в інтересах сильних світу сього.

Бажаємо також знати, чому попри всі розкладки та комбінації червона Росія провадила проти України постійну війну на знищення. У Росії бракує землі? Людей? Чи йдеться про глибинні залежності базової ментальної несумісності? Принципи орди (тотальна централізованість та прогресуюча відповідальність) "один за всіх" однаково властиві і для монголо-татар, врешті інкорпорованих у московське царство-государство, і для осідло-кочового юдейського етносу, який утворював Волзьку Хозарію, то мандрував крізь століття й континенти, аби врешті вибухнути "советской хозарией". Ментальність же українців, наголосимо, відчутно індивідуалістична, конфліктно-анархічна, але саме в цьому - **елементи первісно-вічевого демокра-**

тизму й засади самоорганізації громадянського соціуму знизу, на рівні кожного окремого хутора, села і т. ін. Улюбленим об'єднанням для українців на побутовому рівні є толока, а на виробничому - артілі, котрі творять ширшу кооперацію, але - виключно на добровільних засадах. Нівелюючого духу російської общини українець не зносить. Чи на кон поставлено таки українську землю, і цей куш чужинцям не зірвати, не винищивши аборигенів?!

І це була саме війна - із застосуванням усіх універсальних засад знищення. У цьому - феноменологія української дійсності, яка старанно приховується, спотворюється, замовчується.

Чи ми не страждаємо на прогресуючий комплекс місіїності від нав'язливої жертвовності? Найперше бажаємо визволення істиною. На ті чи інші національні неврози страждають усі, інша річ, якщо вони витісняють конструктивне бачення реалій та здатність самооцінок у тих чи інших ситуаціях. Ми не кращі, але й не гірші, то чому саме з нами сталося найгірше? Враховуючи ж інші цивілізаційні набутки (Трипільська цивілізація, "Свята Русь", хліборобська Україна, "житниця Європи", християнсько-козацька держава, слов'янське відродження, жертвна героїка Національно-визвольних змагань, духовна нескоренність, внесок у світову духовну скарбницю і т. ін.), чому такі кращих спіткало тотально гірше?!

Витоки зрозумілі, хоча сама багатоплановість історичної панорами, як сказано, повністю закрита декоративно-зиммерним фасадом еkleктичної імперської ліпнини та сюжетної бутофорії. Приблизно те саме, що з храмом Василя Блаженного на красній площі у Москві. Зовні якась азійська суміш - "сбитые сливки с красками и блёсками" - навороченого і претензійного, всередині - вузькі "клетки" власне храмових приміщень. Повний відрив форми і суті - з продовженням. Що поруч? Пам'ятник Мініну і Пожарському роботи "известного русского скульптора" Івана Мартоса (родовитого українця). "Освободителям России" від "польских захватчиков", яких у часи "Смутного времени" запросили самі ж московські бояри, аби посадити на спорознілий після вигнання тамтешніх Рюриковичів самодержавний стіл польського королевича Володислава. Кремль, чії мури зведено за класичними італійськими зразками. І т. ін. і т. ін.

"Смутное время" найдовше триває в імперських головах, де воно надійно законсервовано. Але чомусь той "плюсквам перфектум" московський час цілком у дусі Сальвадора Далі розтікається й по значній частині наче б не останніх українських голів. І ті продовжують ширити зазвену "смутності" уже докола себе. Ніяк не дістануться з московського рову*.

Чому США, найбільша світова демократія, так злигалася з "Імперією зла"? Запитуйте, запитуйте. Може, вас почують.

Історія - не історики!

Це ми про наших істориків, з-поміж яких не бракує вельми титулованих. А також про поняття архітектоники, яке передбачає органічну узгодженість внутрішньої конструкції зовнішній формі. Ясно, що стосовно "Імперії зла" архітектоніка явища цілком фантазмагорична.

Завдання ж історика - повчимо простим речам багатомудрих! - не лише констатувати факти в хронологічній та каузальній послідовності, вибудовуючи певний цілісний образ минулого, а й одночасно здійснити фактологічну деконструкцію нав'язаного міфу з перевіркою на істинність, з метою розмежувати позірне і сутнє, а грубо кажучи - відкинути брехню, як би гарно та не виглядала, й увразнити правду, якою гіркою та не була б. Так би мовити, визначити й увянути істинну архітектоніку реального історичного дійства, звільнивши його від шат благочестивих нашаровань та злісних домислів.

* Справжня назва храму Василя Блаженного - "собор Покрова, «что во рву»". Зведений на знак "покорения Казані" за Івана Грозного.

Від реставраторів художніх творів, які покликані показати істину в усьому природному вигляді. Часом прикрому, але такою є ціна пізнання і визволення з лабет минулого. **Історики ж нинішнього "Українського П'ємонту" працюють переважно за старими академічними схемами художньої реставрації із замовленим підмальовуванням та ретушю.** А якщо й проводять критичну деконструкцію, то переважно щодо агіографії осіб національного пантеону (виявляється, Т. Шевченко, Леся Українка, І. Франко були живими людьми, яким не чуже все людське!), пасуючи перед демонстрацією храму "Імперії зла" "во рву", забитою українськими кістками.

Кинути нині болотом, а то й крутішою субстанцією, в те, на що вчора молилися і що славили, звісно, доказ "морального очищення". Але ж додати до великоімперської купи гною й свою частку "переосмислення минулого", чи не є це подальшим нагородженням нечистот? Які треба геть вимести й показати імперські стайні такими, як вони є насправді. Не без того, аби показати і те, де ми стояли. І що робили. Зокрема під себе і проти ближніх.

Фундаментально деконструювати й розвінчати міф "Імперії зла", увянути внутрішню логіку історичної генези Ростово-Суздальщини - Золотої орди - Московщини - Кримського ханства - Росії - СССР - із прогресуючим примноженням катастрофізму щодо "всіх інших", позиціонувати суб'єктів патологічного розвитку від об'єктів експансії (до яких належить й Україна та інші уярмлені народи), пояснивши, чому сталася фатальна зміна еволюційних реєстрів, умовно кажучи, з цивілізаційних плюсів на мінуси, нашим академічним мудрагелям не під силу. Самі вигадують для себе схемки, і бавляться ними, як діти кольоровими кульками із брендом "М". Тільки це не "Макдональдс", а вчора - "марксизм", ніні - "модернізм", завтра - будь-який міфологічний, даруйте, мудизм, залежно від зміни політичного вітру.

Що запропонована нами схема надто спрощена і не враховує багатьох складових (Польщу, Велике князівство литовське, відтак Річпосполиту, Оттоманську імперію, Австро-Угорщину, інші геополітичні чинники), безумовно. Істотна - генеральна концепція. Загальний план. Сутнісний вираз. Не можна запихати історію в Прокрустове ложе готових схем. Власне, власне! Вся історія "тысячелетней России" фундаментально інспірована за правління європейськи освіченої німкені Єкатерини Великої, коли оригінали давньоруських літописів та їхні більш-менш точні списки (копії) нараз зникли, а "по мановенню волшебной палочки" з'явилися численні фальсифікати, які й склали корпус "Полного собрания русских летописей" (ПСРЛ). Тією імперською фальшивкою історії й досі послуговуються як першоджерелом. З тим самим успіхом історію ГУЛАГу можна вивчати по "Короткому курсу ВКП(б)". Чи історію Голодомору. Чи політичних репресій.

Принцип відомий: висхідна похибка, багатократно збільшена під час розмаїтих самопомножень, дасть фантастичний результат. Привести щось до відповідності частково - неможливо. Має відбутися глобальна зміна парадигми.

Свого часу М. Грушевський (ще одне "м!") зробив доволі рішучий крок убік, заявивши "москалям": оце ваша історія, а це - наша. Повторити ж у політичній діяльності те, що сталося в науковій площині, нашому соціалістиво-федералістиво не вдалося. І "борода" заплутався. На яку йому потім і наступили. Реальна історія буквально волочила М. Грушевського-політика за собою, здираючи облуду з його очей. Які добре бачили в сиву давнину, а не - поряд. Емігрувавши, Грушевський повернувся в совєцьку Україну, надурений (як і тисячі інших простодухів) політикою українізації. А перш ніж і надалі присвятитися щирому бажанню послужити своїми знаннями Україні, зрікся "націоналістичних" переконань як колишній очільник УНР, яких у нього, федераліста, ніколи й не було. Своєю наукову працю йому не дали закінчити, вислали в Москву, а зрештою, судячи з усього,

умертали. Членів родини репресувати, згадувати його самого заборонили. Хіба як лайку. За що борюся!

Не дивно, а показово, що в незалежній Українській державі, сшитій за мірками політичної недолугості а ля Грушевський, саме його оголосили "Великим українцем". Натицькали пам'ятників. Зобразили "Бороду" на банкнотах. Чи не звідси й девальвація?! Саме Грушевського, а не Міхновського чи Петлюру! Вражає: поки Грушевський у муках дописував свою знамениту історію, протягуючи її поближе до ХХ століття, останній том якої таки зник, реальна дійсність різьбила ним самим, як живим інструментом, образ новітньої історії України. Включно з політичними репресіями та Голодомором.

Усі суцільні - однаковою мірою інструменти історії? Тільки ж є різці тупі і не відкалібровані (ті що не видають історії), а є нею ж самою обрані та улюблені. Якими вона сама себе занотовує на папері і по-живому нарізає на тілі того чи іншого народу. У той спосіб кожен із нас водночас - суб'єкт і об'єкт для дуже крутої Кліо. Нам здається, ми до неї близько, а насправді - ми в її немилосердних руках. Але є різці, а є і стружка. Як не бути останньою?! І на то нема ради.

Наші історики, на чолі з академіком Ярославом Ісаєвичем, його вихованцем професором Ярославом Грицаком та іншими, можуть по-праву пишатися своєю духовною належністю до "школи Грушевського". В яку вони прийшли, правда, через марксизм-ленінізм й повторювання великоімперських міфів, а вже потім мотанулися в інший бік. Тільки в який?

Якщо М. Грушевський був видатним істориком (ширше - науково-громадським діячем) і провальним політиком, то його академічні осягнення, доволі ординарні історичні, зате видатні політичні "тримати ніс по вітру". Голова при цьому збереже академічні лаври, шия - юнацьку рухливість, вуста - вміння за пафосом виголошувати те, що бажають почути, а руки - вправно готувати замовлену ідейну страву. Як сказано, життя дається один раз, і його треба прожити таким чином, аби не було стражденно боляче за безцільно змарновані літа. Щоб умираючи міг з гордістю сказати: всі сили, все вміння віддано святій справі здобуття найвищих звань, академічних статків й маєтків, почестей та всього іншого, що вирізняє наших "Грушевських сьогодні". Яким загрожує хіба історія, якої вони не здатні збагнути. Хоча в певному сенсі й взяли її на абордаж. За Кліо ж залишилися право абортажу.

Загроза в іншому. Школа власне Грушевського була знищена фізично. Школа класе-послідовників успішно сама себе матрицює й просуває. Вона монополізувала академічний простір, куди не допускає нікого з іншими параметрами історичного мислення. Наративно це пост-модерністське словоблуддя, що імітує значимість та елітарність розмислів.

Тому маємо бути щиро вдячні за те, що наші історичні мужі також не брали участі у громадських слуханнях про злочини комунізму. Ці мужі напевно знають, що історія - це не ідеологія. Інша річ, що ідеологія - суть історія. Яка має певну ідею саморозвитку (тут ми віщаємо майже за Гегелем), й тлумачення якої потребує науки реконструкції дійсності. Що обернулася в часі, який має звичку повертатися.

Історія - політологія - філософія. Усі - не тожотні і всі - внутрішньо суперечливі. Маючи на увазі певну духовну монаду, чи не слід вести мову про історіософію (смісл історії) - політологію (сенс історії) - філософію (смісл і сенс буття). Знову ж, одне незводимо до іншого, але ж загальна архітектоніка Всесвіту, як на нас, існує. Інакше б в існуванні нас самих не було б жодного сенсу. Амінь!

Повернемося, однак, до інституцій сучасної України, які мають досліджувати й систематизувати злочини проти українського народу.

Для визначення масиву, юридично-правової кваліфікації та іншого процедурного, зокрема судового забезпечення, аж ніяк не обійтися без участі СБУ. Ситуація складна, але не безнадійна. СБУ не є спадкоємцем КГБ, хоча і там нуртують різні настрої і вона "сидить" у тих же приміщеннях, де містилися застінки червоного карального відомства, і на масиві тих же архівних матеріалів, на яких значиться гриф секретності. Що саме з цієї джерельної бази вивезли в Росію, що знищили, а що сфальшували-інспірували, нам не відомо.

Президент В. Ющенко видав указ (а не ВРУ - закон!) про розсекречення архівів спецслужб, що можна тільки вітати як дуже... запізнілий захід. До архівних матеріалів слід ставитися з великою обачністю і все перевіряти "на зустрічних курсах", оскільки можливі будь-які міни вповільненої дії. Колишніх спецслужб не буває, свою клятву роботу вони знають, а те, що архівну службу України очолює комуністка Ольга Гінзбург, це також - український "дурдом". Уявіть собі, що в сучасній Німеччині архівну справу Третього райху очолює нацистський партайге-носе такий-то чи що архівами вже гедеєрівської "штази" заправляв хтось із служби Магнуса Вольфа*. Такого не буває? А в Україні - можливо все.

* Шеф спецслужб НДР.

Подальший розв'язок подій проблематичний. Будемо товкти воду печалі в ступі Голодомору? І тим не менше, громадські слухання потрібні. У світлі не тільки нових фактів, а їхнього якісного осмислення. Розширюючи вшир і вглуб проблематику катастрофічних явищ історії, увиразнюючи їхню семантичну сутність, неминаюче значення та національні перестороги.

Концептуальне розуміння універсальї злочинів комунізму

До усвідомлення питання

Якщо базова національна проблема не сфокусована в ударній ідіоматичній лексемі, яка на світоглядно-понятійному рівні відображає суть явища, ця проблема відповідно не осягнута, не осмислена і не закарбована в системі духовних стратегічних координат. Образно-логічним стратегієм.

У парадоксальний спосіб після Другої світової війни СССР виявився з-поміж країн-переможців нацистської Німеччини, будучи найбільшим світовим злочинцем, який зробив усе можливе і неможливе для приходу Гітлера до влади та мілітарно-агресивного відновлення Німеччини після поразки в Першій світовій війні. Саме нацистських злочинців стосувався корпус законодавства Міжнародного трибуналу в Нюрнберзі у 1946 році, де всі класичні засади правозаконності поставили з ніг на голову. Найважчими все ж визначили **злочини проти людяності***. Вони й набули статусу універсальної судової категорії, яка під час процесу виповнювалася конкретним, часом ірраціонально-фантастичним, змістом. Що в подальшому зродило течію історичного ревізійонізму, який всіякля кляне світ, вшитий за Нюрнберзькими мірками-примірками, де головним кравцем був Й. Сталін.

Забігаючи наперед скажемо: сумарні жертви комуністичного режиму тільки в СССР - 100-110 млн. осіб. Нацистського режиму - до 10 млн. осіб. На порядок менше. У той спосіб **старший в політичному часі і десятикратно більший злочинець судив у Нюрнберзі свого молодшого наслідувача, який, за словами Гітлера, в принципових справах усе наслідував большевиків.**

Уже згодом поняття "**злочини проти людяності**" отримали кваліфікацію "**геноцид**" (знищення роду), однак і ця універсалія не остаточно задовільнила потребувачих за браком фактологічно-сміслові конкретики. Для означення трагедії євреїв на окупованих нацистами теренах запровадили термін **Катастрофа** (на івриті - **Шоа**), який згодом майже витіснив грецький термін **Голокост** (**Всепалення**). Одним словом, здобувався максимально емоційно навантажений асоціативно-вибуховий символ, на абсолютну психічну енергетику якого працює вся світова індустрія... того ж пост-Голокосту. Грандіозна мета найменування "найбільшого злочину в історії людства, який не має раціонального пояснення та будь-яких аналогів" - досягнута. **Мантра Голокосту в режимі ланцюгової реакції живить сама себе.** Так у понятійному **кредо Голокосту** сфокусовано колосальну націосистемну працю, неміряні матеріальні кошти й безмежну силу волі апологетів єврейської богообраності й виключності.

Голодомор

Незрівнянно складніше становище з українцями, які упродовж ХХ століття стали кількісно і якісно найбільшими жертвами "Імперії зла" чи пак СССР, а за наслідками трагедії досі залишаються такими вже з боку спадкоємиці СССР - Російської федерації.

Щойно останніми роками на базовому рівні в Україні озвучується тема **Голодомору 1932 - 1933 років**. В умовах значною мірою посткомуністичного режиму в Україні й збереження служилого війства імперії, включно з каральним, за відсутності міжнародного трибуналу над злочинцями комунізму (ідеологія, практика, виконавці), націотворчих програм та усвідомлення місця України в світі, паралічу державницької волі керівників держави та переляку так званої еліти, за активної протидії українській справі з боку ворожих політичних структур на чолі з новітніми кагановичами та "п'ятих колон", періодичні розмови про злочини комунізму, навіть в їхньому повному обсязі й значенні, не кажучи вже про відповідальність, як жартують росіяни: "в пользу бедных". Якими українці є в усіх відношеннях, включно з націотворними.

Між тим, **Голодомор** - лише **одна зі складових базової триади злочинів комунізму проти України**. При тому тема Голодомору в усіх позиціях фігурує так штучно урізаную й відокремлену від загального контексту злочинів комунізму, що український народ з його справді страшними втратами подається як винятково пасивна жертва. Відповідно - ритуально голосисто, ридимо, зводимо власні Стіни плачу та жертвовні храми.

* Сама термінологія має різночитання: "людяності" і "людства". Гадаємо, перший констант точніший. Злочини чинилися не проти "людства", що є збірним поняттям, а проти засад людяності - як морально-цивілізаційних цінностей сучасного світу, базованих на ідеях гуманізму, та усвідомлення абсолютної вартості кожного людського життя, - стосовно певних груп (етнічних, релігійних, політичних тощо) населення.

За всієї злободенності, неунікності та актуальності педальовання тільки теми Голодомору в політико-емоційному просторі є, можливо, неусвідомленим посиленням ідеології... **слабого місця** в новій українській історії, властивий підсвідомому комплексові колективної жертви масових репресій. Якими українці, безумовно, є. Цю слабину зловісним нутром відчувають професійні україножери усіх мастей, які одразу вчиняють скажене виття - "Не на часі!", "Навіщо дражнити Росію!", "Що вас зациклало на минулому?!". І т. ін.

Показова позиція ідеолога "п'ятої колони" в Україні Дмитра Табачника. Родовитий україножер, який значиться мало не в академіках та мав причетність до формування (анти)української гуманітарної політики в близькому минулому, невдоволений тим, що в Україні надто акцентують тему Голодомору і в пам'ять про трагедію встановлено понад три тисячі пам'ятних знаків по різних селах і містах. Як же так! Адже світова криза, в Україні стільки негараздів, а ви, маломудрі, "дурюю маєтесь". Кидасте кошти на вітер.

Звісно, Табачника у К" (дло) не обурюють тисячі пам'ятників катам України, найбільше Ленінові, які досі духовно тероризують простір незалежної держави. Їхні лихварські вуста лукаво кажуть: "Історію не змінити!" Авежж. Тільки вичистити Україну від червоної скверни необхідно. Політичний маразм України - сусідство пам'ятників катам і жертвам. Щось у Німеччині не видно пам'ятників Гітлеру, Гімлеру, Геббельсу. Ні міст, ні вулиць, ні площ, названих на їхню честь. Німецьку історію можна змінити?! З іншого боку, меморіальні символи Голодомору комуось дуже колять очі, нагадуючи незабутні імена душоубів українського народу, нащадки яких і досі паразитують в Україні. Тому про Голодомор краще забути. Чи не так, "товариш" Табачник і К??!

Звісно, якби подібне фактичне заперечення Голодомору прозвучало стосовно Голокосту та його інформаційно-емоційного забезпечення на рівні світової ідейної індустрії, від "прихованих неонацистів, ворогів людства та цивілізаційного поступу" залишилася б купка сміття. Бо є речі, які людство завше має знати, пам'ятати, вшановуватися. Катися і розкошелюватися. Пам'ять дуже дорога, може, найдорожча, річ. Тому слід дуже обачно витратити кошти, аби людство знало те, що йому слід знати, і забути те, що має забути. І якщо в будинку шибеника не згадують про зашморг, то в порядному україножерному товаристві просто не визнають, або в скрайньому разі не помічають, Голодомору. На що нам і вказують, навчаючи не в міру заангажованих і "досі голодних", міжнародних правил "хорошого тону".

Якщо аж такий скрегіт зубований україножерів внутрішніх та шал скаженства україножерів зовнішніх викликає тема Голодомору, яку всіякля намагаються "знять с повестки дня", перекривати, перебрехати, спотворити, дискредитувати, замовчати і т. ін., то якою буде реакція на виголошення не тільки "голодної" частини, а всього тематичного корпусу злочинів комунізму проти українського народу?! Та якщо сказано "а", годиться навести всю абетку мучеництва українського народу в часи СССР. Кому - "Імперія зла", кому - "любимая страна".

Наголосимо ще раз: акцентування тільки теми Голодомору, у мимовільному відриві від інших фундаментальних складових злочинів комуністичного режиму, які в той спосіб виявляються ніби затіненні справді чорною марою штучного виморювання мільйонів, зводить загальну злочинність комуністичної системи лише до одного, нехай і фундаментального чинника, втрачає з громадського поля зору комплексне бачення і базове розуміння масштабності й фатальної зловісності червоного зла в його ідейних та практичних параметрах.

У даному разі "мученицька сила" аргументів Президента України В. Ющенка в темі увічнення Голодомору є виявом загальної концептуальної нерозвинутості ідеології українського державотворення в контексті трагічної історії України у ХХ столітті. І не лише в лабетах комуністичного режиму, а й в ретроспективі всієї світової геополітики. Бездержавність в умовах "Імперії зла" - воістину смертельна.

Голодомор не повинен затінити чи відсунути на задній план набагато структурнішого комуністичного злочину, який передував Голодоморові і протривав ще кільканадцять років після закінчення Другої світової війни. Про совєцьку репресивну систему, яка сягнула свого апогею в архіпелазі ГУЛАГ (без лапок) розміром в одну шосту земної суші, більш-менш начуті всі. На жаль, поширені уявлення надто загальні, абстрактно-непроясненні, а тому й самі явища ми називаємо не чітко окреслено, часто підмінюючи чи змішуючи сутність поняття.

Трудомор

До головних звинувачень нацистському режиму на Нюрнберзькому трибуналі належало влаштування й використання примусової праці мільйонів в'язнів у системі концентраційних таборів, які згодом визнали як "фабрики смерті". Авторство та всю політичну і кримінальну відповідальність за концтабори цілком і повністю поклали на Гітлера та його кліку. Між тим, вони були лише старанними учнями і наслідувачами.

Перші концтабори в сучасному розумінні слова в совєцькій Росії в масовому порядку почали створювати після ленінського розпорядження у вересні 1918 року. Цікаві відсилаємо до історії Соловецьких таборів, де відпрацьовувався-модельовався універсальний механізм майбутнього ГУЛАГу. Його справжнім ідеологом-натхненником, сірим кардиналом тоталітарного режиму всезнищення став Нафталі Френкель (1883 - 1960). Колишній злочий у законі і кримінальний злочинець, двічі засуджений до страти і врятований Ф. Дзержинським, кривавим очільником ВЧК, перебуваючи в ув'язненні в Соловецькому таборі від 1924 року, там же розробив систему розподілу харчів поміж в'язнів за конкретно виконану кожним із них працю, так звану **хлібну шкалу та мірки хлібного приварку при перевиконанні норми**. Голодні в'язні самі себе заганяли на смерть непосильною працею. "В среднем за две недели, в лучшем случае - месяцы".

У 1927 році (де тоді були Гітлер та його банда?) Френкель був особисто прийнятий Сталіним у Кремлі, звільнений і призначений одним з керівників ГУЛАГу, якого надалі оминували всі політичні репресії. В ті ж роки тривала активна негласна співпраця ще Веймарської Німеччини з СССР, а після приходу до влади Гітлера в 1933 році були встановлені "ділові зв'язки" НКВД і гестапо. Останнє ретельно вивчило досвід совєцьких спецслужб по знешкодженню "ворогів народу" (у Німеччині - "ворогів Райху") та ефективного використання-знищення їх непосильною працею на благо СССР (там - Великої Німеччини). "Наука" концтаборів відначально була успішно розроблена і впроваджена саме як виморювальна база "будівництва комунізму".

Знову ж, без належного політичного узагальнення та смислової акцентуції в актуальному світоглядному наративі. Поняття на кшталт "марксизм-ленінізм" є штучними химерами. Натомість для генеральної ідеології СССР 1920 - 1960-х років годиться застосувати формулу "всеперемагаючого вчення" **сталінізму-френкелізму**, оскільки саме воно на вирішальному етапі "побудови соціалізму" ідеологічно і практично збило в "ежовые рукавицы" двісті мільйонів червоних рабів, аби вичавити із них усі в цілях світового панування. Після війни головних нацистських злочинців удавили, а Френкель дожив віку в "почете и уважении". Клясти треба Гітлера, Гімлера, Геббельса та інших нацистських невдах, а не успішного "генералісимуса" ГУЛАГу. Карати не за будівництво "всеобщего счастья", а за невдалу спробу зведення Третього райху.

Крім системи власне ГУЛАГу, через яку пройшли й розсіпалися на табірний пил незлічені мільйони, в СССР практикували і так звані **масові висилки**, в жорна яких потрапили так само мільйони. Ця рабська сила, подібно до в'язнів ГУЛАГу, за каральними вироками також скеровувалася на Країну Північ, Урал, Далекий Схід, у Середню Азію. Там не просто важкодосяжні чи не пристосовані для проживання терени. Природа там - агресивно ворожа для людського середовища, її не було змоги освоїти жодним більш-менш прийнятним способом. У згаданих "неисходимых Сибирях" в'язнів і **висиленців*** мільйонами кидали на вірну загибель при штурмі "мертвої природи". Багатої на ліс, вугілля, метал, нафту і газ, до яких не було ані як дістатися, ані наблизитися, ні тим паче, добути. **Ціною свого здоров'я і життя мільйони мобілізованих за "методом Френкеля" розчищали тундру і тайгу, зводили міста і комбінати, рили канали, прокладали залізниці (зокрема "дороги смерті"), мости, тунелі, вкалували в шахтах і т. ін.** Воркута-вугілля, Омськ-ліс, Норильск-нікель, Магадан-золото, Тюмень-газ, Сургут-нафта і ще многі-многі - "етапи більшого пути". Скільки тих "новобудов комунізму"?!
Від половини до 90% в'язнів, як і переважну більшість висиленців, становили етнічні українці. Не росіяни, не в масі своїй жителі середньоазійських республік, не назбирували "трудового контингенту", здатного психофізично вистояти й виграти епохальний бій у шклом ворожій природі, й собі націленої на фізичне знищення людини. (Доля кочових народів Півночі, Сибіру та Далекого Сходу, частина яких взагалі зникла в часи СССР, окрема тема).

(Продовження в наступному номері)

* З точки зору каральних реалій та юридичних формулювань правомірним є означення **висиленці**, а не **виселенці**, хоча останнє відповідає нормативним вимогам мови. Мимовільно підмінене поняття. **Виселенці** - це ті, яких кудись **селили** при переселенні. **Висиленці** - це категорія примусово висилених (російське - "ссылка", "сослать", "выслать", "выселенцы") з рідних місць за межі в даному разі України. Поряд із в'язнями власне ГУЛАГу - "зеками", висиленці становили ніби паралельний в'язничий контингент для каторжної праці в нелюдських умовах, перебуваючи у висилці цілими сім'ями. Висилка - це форма судового покарання, яке накладалося переважно вже після затримання й ізоляції (утримання в "пересильних зонах") органом, наданим каральними повноваженнями. У всіх ви роках вказувалося: таких-то "выслать" туди-то строком на стільки-то років. Іноді наводили причину ("куркуль", "бандпособник" і т. ін.), іноді вписували лише прізвище, навіть не згадуючи вік особи. Висилка - безумовно одна з наймасовіших форм виснаження-знищення українського народу, що є системною складовою геноциду. В чому українському народові, знову ж, відмовляють.

www.eko-bud.com.ua

м. Львів,
вул. Володимира Великого, 18, 7-й пов.,
тел.: 032 234 02 97; 032 242 54 80;
8 067 372 97 20; факс: 032 297 60 97.

Площа забудови – 131,0 м²
Загальна площа – 153,1 м²

Мінімальні розміри ділянки – 18,99 x 22,00 м

<http://www.domywstylu.eu/>

Сучасний екологічний будинок - під ключ - вперше у Львові!

«Сучасний екологічний будинок – під ключ!» – якісний, енергоощадний та комфортний котедж ручної роботи, побудований за інноваційною (ноу-хау) каркасною технологією при використанні дерева, цегли, інших екологічних матеріалів, зі стовідсотковим ступенем готовності, надійний термін експлуатації якого – необмежений, з мінімізованими витратами на обслуговування. Компанія «Еко-Буд» використовує сучасні технології, які відзначаються високими тепло-, звукоізоляційними, енергозберігаючими, протипожежними характеристиками, вологонепроникними властивостями, легкістю та міцністю конструкції будинку, можливістю використання будь-яких матеріалів для зовнішнього та внутрішнього облицювання, комфортабельністю проживання та визнані найкращими з погляду економії коштів, матеріалів, технічних засобів, робочої сили, термінів будівництва незалежно від пори року. Компанія «Еко-Буд» будує сучасні малоповерхові споруди в т.ч. громадського та комерційного призначення, надбудовує (добудовує) поверхи та мансарди.